



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Acta Ecclesiae Mediolanensis**

Acta Synodalia Dioecesana Ecclesiae Mediolanensis, Pars Secunda

**Borromeo, Carlo**

**Brixiae, 1603**

De praeparatione animi.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-11399**

ministrabit: ager verò cum iudice, magistratuve, vt quo die illi corpus Domini sumplerint, ne eo die ob reuerentiam aficiantur vltimo supplicio.

Amentibus præterea hoc sacramentum non ministrabit; quamuis si antequam in insaniam inciderint, piam & religiosam animi voluntatem præse tulerint, licebit in fine vite ex decreto Concilij Carthaginensis, modò vomitionis, vel alterius indignitatis, & incommodi periculum non sit. licebit etiam, si quando ad sanitatem redeunt, & deuotionem ostendunt, dum in eo stata manent; si idem periculum absit.

Pueris item, qui propter ætatis imbecillitatem nondum huius sacramenti cognitionem, & gustum habent, sacramentum Eucharistiam non ministrabit.

Nec verò grandiuuulis præbebit, qui tunc primùm illam sumere voluerint; nisi aliquot ante diebus eos examinarit, atque instruxerit de vi & ratione huius tanti sacramenti, Id verò quò diligentius præstet in quadragesima per singulas parochiales familias delectum habebit puerorum, atque adolescentum, qui primùm in Paschali celebritate proxima sacramentum communionis sumpturi sunt. Ac præterea his omnibus in singulas quadragesimæ hebdomadas certos præstituet scrutinij dies, quibus illos non solum accuratè examinaret, sed instruat quàm diligentissimè.

#### De præparatione animi.

**P**OPVLVM etiam docebit, qua præparatione, & quanta animi religione ac pietate, quàm suppliciter, & humiliter etiam corporis habitu ad illud sumendum accedere debeat: quantaq; rursus illis supplicia parata sint, qui indignè illud suscipiunt.

De qua quidem animi præparatione hæc potissimùm tradet.

Primùm fidelis vnusquisque ita paratus & instructus esse debet, vt huius sanctissimi sacramenti fidem integram teneat, rectèq; discernat mensam à mensa, hanc sacramentum ab alijs profanis, cibum à cibo, celestem hunc panem à communi; rectèq; sciat, in communionem quæ sub

vnâ tantum specie à laicis sumitur, integrum corpus Domini etiam cum sanguine summi: & cum frangitur hostia consecratur, totum Christi Corpus in qualibet parte fracta contineri.

Conscientiam præterea scrutetur diligentissimè, nè fortè exitiali aliquo peccato contaminatus sit, vt prius contritionis, & confessionis medicamèto eluatur. Atque omnem præterea adhibeat diligentiam, nè quid ei desit ad summam animi integritatem, & innocentiam.

Omnem distractionem metis, animiq; somnolentiam depellere studeat.

Exquirat tacitus à seipso cum timore, an illud Petri Apostoli sibi vsurpare liceat: Domine, tu scis, quia amo te.

Videat etiam, num pacem cum alijs habeat; num proximos verè, atque ex animo diligat.

Ab omni desiderio delectatione, omnique sensu amore, quo diuine charitatis studium languescit, purum integrumq; animum conseruare studeat; sensusq; omnes seueritate quadam moderata cohibere, etiam in rebus licitis.

Sanctis itè meditationibus ad Dei amorem inflammet animi sui voluntatem, quam pietatis operibus etiam sæpè confirmet.

Desiderium celestis huius cibi sumendi excitet duplici consideratione; quarum vna est, vt altissimi huius sacramenti excellentiam, admirabilesq; fructus, salutaresq; utilitates meditetur; altera est, vt tacitus etiam cogitet spiritualem inopiam suam, spiritualesq; suas necessitates. Humilitatem autem, & reuerentiam excitabit, ita vt secum mente reputet, totum Christum ibi esse, quem in Cælo Angeli adorant; ad cuius nutum columnæ cæli contremiscunt, & pauent; cuius gloria plenum est Cælum & terra. Deinde cogitabit, quàm indignus ipse sit, cui tantum diuinumq; beneficium à Domino tribuatur.

Atque his quidem, alijsq; meditationibus ita se parabit, vt & sancto desiderio, & summa reuerentia, humilitateq; ad sacramentum huius pabuli celestis accedat.

In communionem ipsa, vt sanctè religioseq; fideles animo versentur, hæc docebit



bit Parochus, & opportunè præmonebit.

In primis quò ardentius sanctum amorem, qui in sacra communione requiritur, fideles in se excitent, illos docebit, quo modo eo temporis momento quo sacram Eucharistiam sumunt, passionem Christi Domini, ex cuius vulneribus pius ille amor hauritur, religiosè meditentur: tum etiam considerent præsens illud beneficium, in quo tanta cum dignatione, immensaq; charitate Christus Iesus se communicat, & intimè illis se coniungit.

Deinde, ut spem eorum inflammet, demonstrabit, tunc temporis illis considerandum, in Christo Domino esse quidquid piam Christianorù fiduciam, spèque excitare potest: cum ipse sit & omnipotens, qui omne bonum conferre pòt; & summè benignus, qui magis desiderat conferre nobis sua dona, quàm nos recipere; & sapiens, qui benè nouit, quæ nobis & expediunt, & opus sunt ad salutem.

Ac præterea ad hoc illos instruet, ut in ipsa sanctissima communione, toto corde, omniq; intimi animi pietate Deo gratias agant de tanto beneficio, infinitaq; charitate, qua erga populum Christianum vsus.

De preparatione corporis.

**N**EQVE verò animi solùm, sed etiam corporis preparatione opus est. De qua hæc Parochus proponet.

Vt ieiuni fideles ad sacram mensam accedant, ita ut saltem dimidia antecedentis diei nocte, vsque ad illud temporis punctum quo Eucharistiam accipiunt: nihil omnino comederint, aut biberint; etiam si postea dormierint, quàm comederunt.

Sed præstantissimi huius sacramenti dignitas hoc postulat, ut pridie illius diei quo illud sument, ieiunium celebrèt, aut saltem parcius cœnent: & quod fideles aliquando facere consueuerunt, in orationibus, pijsq; meditationibus partem noctis vigilent, aut saltem prolixius orent, quàm aliàs soliti sunt.

Postulat etiam, ut qui matrimonio iun-

cti sunt, aliquo dies à concubitu vxorum abstineant, Davidis exemplo admoniti, qui propositionis panes cum à sacerdote suscepturus esset, se, suosq; pueros ab vxorum consuetudine pueros iam tres ipsos dies esse professus est: & ex canone etiam veteri, qui tres, vel quatuor, aut etiam octo dies abstinentiæ in hoc genere proponit.

Quod ad corporis habitum pertinet, quem in sacra communione adhibeant, hæc Parochus præmonebit, & curabit. Ut summa reuerentia, omniq; humilitate fideles accedant, & sumant.

Oculis non vagis, sed in Christi corpus piè coniectis.

Barbè pilis circa os benè præcisiss.

Ore supra pannum lineum suppositum modestè porrecto.

Capite non demisso.

Lingua paululum labrum inferius intus attingente, non tamen extra os prominente; in qua particulam suscipiant: neque linguam ipsam retrahant, priusquàm presbyter manum remouerit: tum verò ca put humiliter demittant.

Ita etiam ut suspirijs abstineant, quibus particulæ possint excuti.

Manibus pectori admotis instar Cracis, ex veteri fidelium disciplina: aut supplicibus, iisdemq; nudis.

Pallio quantum fieri possit, adhibito.

Non birretis, pil eisve pluma inaniter ornatis.

Armis depositis.

Toto denique corporis habitu decenti, humili, & modesto, non sordido.

Mulieres, non sumptuosas, non caudatis vestibus; non crinibus intortis; non fucis, aut pigmentis vultu illito; non pectore nudo, aut tenui velo obtecto; sed ita vestito, ut ne præter faciem quidquam nudum cernatur.

Velo denso benè super faciem demisso.

Omnes autem genibus flexis.

Non pectore brachii (sive scabello) innixi; neq; biretto, aut chirothecis, vel alia re super panno collocata.

Nil præterea dabunt.

Nec verò candela accensa vtentur, nisi in Pascha.

Omni modestia surgent, & à mensa discedent.